

*Tarkastusvaliokunta***MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN LAUSUNTO; MITEN VAIKUTUSTEN ARVIONTIA VOITAIISIIN PARANTAA- TUTKIMUSHANKKEEN RAPORTTI (O 48/2019 VP.)**

Maa- ja metsätalousministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua aihekohdassa mainitusta raportista ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Raportti sisältää kattavan katsauksen erilaisiin säädösvaikutusten arviointia koskeviin ehdotuksiin, joista merkittävä osa on tullut esiin muissa selvityksissä. Raportissa ei ole kuitenkaan perusteellisesti selvitetty niitä lähtökohtia, joihin ehdotukset perustuvat tai viitattu aiempiin selvityksiin, joissa ehdotuksia on aikaisemmin käsitelty. Toisaalta raportissa esitetty yhteenveto lainsäädännön arviointineuvoston lausuntokäytännöstä on erittäin hyödyllinen. Raportissa ei kuitenkaan ole riittävästi selvitetty niitä vaihtoehtoja, jotka todella loisivat edellytyksiä suorittaa vaikutusarviointit asiantuntevasti.

1) Vaikutusarviointiohjeiden päivittäminen

Maa- ja metsätalousministeriö kannattaa kehittämissuosituksia, jotka koskevat lainsäädännön vaikutusten arviointiohjeiden kehittämistä. Ministeriön käsityksen mukaan oikeusministeriön johdolla toimiva lainvalmistelun kehittämisen yhteistyöryhmä on tätä työtä aloittanut asettamalla alatyöryhmän, jonka työhön oikeusministeriö on varannut resursseja.

Nykyisten ohjeiden mukaan vaikutusarviointi tehdään, kun esityksellä on olennaisia vaikutuksia. Olennaisten vaikutusten käsitettä on hyvä täsmentää erityisellä kynnyksellä, jonka alle jäävät vaikutukset eivät edellytä täysimittaista vaikutusten arviointia. Tavoitteena tulisi olla selkeä ohjeistus siitä, minkä tyyppiset vaikutukset aiheuttavat tarpeen täsmällisempään, kenties ulkopuoliseen asiantuntemukseen nojautuvan vaikutusten arviointiin. Eräissä muissa OECD-maissa sovellettava kynnysarvo jälkivaikutusten arvioinnin toteutukselle voisi olla jatkoselvityksen arvoinen vaihtoehto.

Tavoitteena tulisi olla se, että vaikutusten arviointiin käytettävissä olevat niukat resurssit kohdistettaisiin erityisesti niihin hankkeisiin, joiden yhteiskunnallinen ja taloudellinen merkitys tätä puoltaa. Yleistasoinen, esimerkiksi juristivalmistelijan ja substanssiasiantuntijan yhdessä laatima vaikutusten arviointi tulisi edelleen olla riittävä muissa kuin edellä mainituissa hankkeissa. Varsinaisen vaikutusten arvioinnin sisällön ohjeistamisessa tulisi painottaa tekstimäärän ja vaikutuslajien kattavan läpikäynnin sijaan vaikutuslajien olennaisuutta hankkeen kannalta ja arvioinnin laatua, kuten arvioinnin lähtökohtien perustelua. Ministeriö huomauttaa, että esitykseen sisältyy yleensä aina yhteenveto vaikutusten

arvioinnista vaikutuslajeittain ja itse arviointi dokumentoidaan muuten kuin esitykseen sisältyvän tekstin muodossa. Pyrkimys esitystavan selkeyteen ja tiiviyyteen on kannatettava. Vaikutusten arvioinnin vaatimuksia ja ohjeita on lisätty vuosi vuodelta, ja nyt voisi olla perusteltua tarkastella esimerkiksi tutkimuksen keinoin, onko tämä johtanut vaikutusten arvioinnin laadun paranemiseen.

Uusien ohjeiden vaatimustaso tulisi suhteuttaa esityksen mukaan palvelemaan sen peruskäyttäjäkuntaa, joita ovat erityisesti kantaansa muodostavat sidosryhmät, virkamiehet ja poliittiset päätöksentekijät valtioneuvostossa ja eduskunnassa. Vaikutusten arviointia koskeva kritiikki tulee useimmiten sidosryhmiltä ja toisilta virkamiehiltä, ei päättäjiltä. Arviointivaikutusten tekemistä edistäisi myös se, että säädöksen sisältöä koskevat linjaukset tehdään riittävän ajoissa. Tämä koskee niin kansallista kuin EU:n vaikutusten arviointia. Hyvää vaikutusarviointia on vaikea tehdä, jos säädösvalmistelun loppuvaiheessa tehdään edelleen keskeisiä linjauksia. Arvioinnin toteuttajan olisi tiedettävä hyvissä ajoin, millaisten toimenpiteiden vaikutuksia arvioidaan. Ulkopuolista selvitystä ei voida teettää, eikä laatia tarvittavia hankinta-asiakirjoja, jollei arvioitavan toiminnan sisältö ole tiedossa.

Vaikutustenarvioinnit ja niitä koskevat vaatimukset tulee entistä selkeämmin suhteuttaa hallituksen esityksen aihealueeseen, yhteiskunnalliseen merkitykseen ja vaikuttavuuteen. Arviointia koskevien vaatimusten lisääminen ilman vaatimusten täyttämisen edellyttämää resursointia voi käytännössä johtaa jo olemassa olevien lainvalmisteluresurssien tehottoomaan käyttöön. Tuloksena voi olla määrällisesti runsas materiaali, joka ei sisällöllisesti kuitenkaan tarjoa lisäarvoa hankkeen aitojen vaikutusten arvioimiseksi. Materiaalin tuottamiseen käytetty aika on luonnollisesti pois hankkeen muulta edistämiseltä. Jos esitys koskee pientä joukkoa rajatulla toimialalla toimivia yrityksiä, esitykseltä ei pidä edellyttää laajaa yhteiskunnallisten vaikutusten arviointia, jollei tämä ole jostain syystä perusteltua. Sen sijaan voidaan edellyttää, että selvitetään, millaista yritysjoukkoa esitys koskee ja miten se niiden asemaan vaikuttaa. Tavoitteena voisi olla, että vaikutuslajien ja tekstimäärän osalta arviointi tehdään rajatumminkin, mutta laadullisesti paremmin. Vaikutusten arvioinnin laajuutta koskevan ohjeistuksen tulisi olla selkeää ja realistisia.

2) Tiedonhallinnan vahvistaminen vaikutusten arvioinnissa

Raportissa ehdotetaan monialaisen ja monijäsenisen lainvalmistelutavan painottamista virkatyönä tehtävän valmistelun sijaan. Komiteatyöskentelyä voitaneen pitää yhtenä hyvänä vaihtoehtona laajoissa yhteiskunnallisesti merkittävissä, laaja-alaisissa säädöshankkeissa. Komiteatyöskentely ei liene kuitenkaan ainoa vaihtoehto. Lisäksi raportissa ehdotetaan yhteistä ohjeistusta ja koordinaatiota säädösvaikutusarviointien hankkimiselle niin valtioneuvoston kuin ministeriön tasolla.

Ministeriö pitää t&k-hankintojen koordinaatiota koskevia ehdotuksia sinänsä mahdollisina, mutta huomauttaa, ettei näillä ehdotuksilla voida muuttaa vaikutustenarvioinnin keskeistä ongelmaa, joka on resurssien puute. Ministeriöiden käytettävissä olevat tutkimus- ja kehittämismäärärahat ovat olleet vuosien mittaan systemaattisten leikkausten kohteena. Sama koskee sektoritutkimuslaitosten resursseja, joista huomattava osa siirrettiin 2010-luvun alkupuolella kahteen valtioneuvoston rahoitusinstrumenttiin, joista toinen ns. VN

TEAS-rahoitus sopii tyypillisesti yhteiskunnallisesti merkittäviin, useampaa hallinnonalaa koskeviin tutkimus- ja selvityshankkeisiin. Yhden hallinnonalan, mahdollisesti yhteiskunnallisesti tärkeän lainsäädäntöhankkeen, vaikutustenarviointihanke ei menesty VNTEAS-rahoituskohteiden valinnassa. Edellä sanotusta seuraa se, ettei hankintojen koordinaatiolla päästä sellaiseen lopputulokseen kuin raportissa mahdollisesti oletetaan. Todellista vaikutusta syntyisi sen sijaan uudella säädösvaikutusten arvioinnin rahoittamiseen kohdennetulla rahoitusinstrumentilla tai keskitetyllä arviointiresurssilla, johon koottaisiin monipuolinen erialojen osaaminen yhdistettynä lainvalmistelun perusosaamiseen.

Ministeriö katsoo, ettei erilaisten konsulttiyritysten mukaan lukien t&k-palveluiden tuottajina toimivien tutkimusyksiköiden suorittama vaikutusarviointi ole vaikutusarvioinnin laadun tae, vaan onnistuneeseen vaikutusten arviointiin tarvitaan ennen kaikkea sidosryhmien sitoutuminen ja asiantuntemus sekä arvioinnin tilaajan riittävä osallistuminen arvioinnin ohjaukseen. Ministeriön hallinnonalalla on vakiintuneita rakenteita, joilla sidosryhmiä osallistetaan asioiden valmisteluun jo varhaisessa vaiheessa sekä kootaan tietoa niin EU-säädöksen kuin kansallisen säädöksen oletetuista vaikutuksista. Samoin ministeriössä on vakiintuneita ratkaisuja siihen, miten ulkopuolisten teettämät vaikutustenarvioinnit hankitaan ja ohjataan sekä samalla osallistetaan sidosryhmät arviointiprosessiin. Näitä rakenteita täydentävät erilaiset ad hoc- työryhmät, joita asetetaan, kun asian merkitys ja laajuus tätä edellyttää. Kysymys on myös sidosryhmien kannalta merkittävästä panostuksesta lainvalmisteluun, eikä niiden resurssia pitäisi sitoa kysymyksiin, jotka voidaan luontevasti hoitaa tavanomaisten kuulemismenettelyiden kautta.

Ministeriö katsoo, että monijäsenisessä toimielimessä käsitelty, virkatyönä tehty vaikutusarviointi voi olla täysin laadukas vaihtoehto ulkopuoliselta palveluntuottajalta hankitun selvityksen sijaan myös suuremmissa lainvalmisteluhankkeissa. Vaikutusarviointia koskevien ohjeiden uudistamisessa tulisikin jättää joustavuutta keinovalikoimaan. Hankkeen valmistelijat osaavat parhaiten arvioida, onko yksittäisen esityksen vaikutusarviointiin saatavissa riittävä osaaminen ministeriössä vai onko osaamista hankittava ulkopuolelta. On myös todettava, ettei hankintaosaamista aina tarvita silloin, kun valtion tutkimuslaitokselta tilataan tutkimus tai selvitys, koska kyseiseen hankintaan ei sovelleta julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä.

Esitetyistä syistä ministeriö suhtautuu t&k-hankintojen koordinaatiota koskeviin ehdotuksiin kohtuullisella varauksella. Sen käsityksen mukaan raportissa esitetyt ehdotukset eivät ole tarkoituksenmukaisia keinoja, jolleivät ne tuo lisäarvoa uusien resurssien tai olemassa olevien resurssien parempana hyödyntämisenä.

3) Lainsäädännön arviointineuvoston toiminnan kehittäminen

Ministeriö pitää lainsäädännön arviointineuvoston roolia tärkeänä ja arvostaa sitä rakentavaa palautetta, jonka arviointineuvosto on tähän mennessä ministeriön hallituksen esityksistä antanut. Tulevaisuuden kannalta on erittäin kannatettavaa, että lainsäädännön arviointineuvostolle taataan mahdollisimman hyvät edellytykset ja lähtökohdat sille nykyisin kuuluvien tehtävien hoitamiseen.

Raportissa ehdotetaan lainsäädännön arviointineuvostolle uutta tehtävää ja roolia sää-döshankkeen suunnittelussa ja vaikutusarvioinnin ohjaamisessa. Ministeriö katsoo, että tällainen rooli merkitsisi huomattavaa puuttumista siihen autonomiaan, joka ministeriöillä on niille säädettyjen tehtävien hoitamisessa. Kysymys olisi mahdollisesti myös julkisen vallan käyttöä sisältävän tehtävän, vähintään julkisen hallintotehtävän siirtämisestä muulle kuin viranomaiselle. Tällaisen muutoksen tulisi väistämättä heijastua myös lainvalmistelijan vastuuseen, joka ei voine ulottua sellaiseen toimintaan, jota suoritetaan valtionhallinnosta riippumattoman ja itsenäisen toimijan toimivaltuuksin. Raportissa ei valitettavasti ole selvitetty, mitkä olisivat ne hyödyt, joita ehdotettu menettely toisi lainvalmistelulle. Raportissa ei myöskään ole arvioitu ehdotetun tehtävän yhteensopivuutta arviointineuvoston riippumattomaan rooliin nähden. Edellä esitetyistä syistä, ministeriö ei pidä ehdotusta sellaisenaan toteuttamiskelpoisena.

Raportin sivulla 11 todetaan: ”Eräissä tapauksissa arviointineuvosto voi pysäyttää säädös-valmistelun ja palauttaa säädösehdotuksen ministeriölle lisävalmisteluun tilanteessa, jossa vaikutusten arviointi on puutteellisella tasolla. Tämän ratkaisumallin käyttöönottoa tulisi harkita.” Pysäyttämismahdollisuus mainitaan myös raportin sivulla 118. Ministeriö kiinnittää huomiota siihen, ettei esitystä lainkaan perustella oikeudellisesta näkökulmasta. Ministeriön käsityksen mukaan voimassa olevan perustuslain tai valtioneuvostoa, sen tehtäviä ja tehtävien hoidon valvontaa koskevan lainsäädännön mukaan ei ole mahdollista, että arviointineuvosto voisi estää hallituksen esitysten etenemisen. Valtioneuvoston toiminnan ennakkollista laillisuusvalvontaa sisältäviä toimivaltuuksia on oikeuskanslerilla, jonka asema ja tehtävät perustuvat perustuslain säännöksiin. Ehdotuksen mukainen pysäyttämisoikeus merkitsisi julkisen vallan käyttämistä. Ministeriö katsoo, että tämän kaltaista valtioneuvoston ulkopuoliselle ja siitä riippumattomalle toimielimelle uskottua ennakkollista valvontavaltaa voidaan pitää Suomen oikeusjärjestelmälle vieraana.

4) Säädösjohtamisen vahvistaminen ministeriöissä

Raportissa ehdotetaan lainsäädäntöjohtajan tehtävän perustamista jokaiseen ministeriöön. Tällä hetkellä tämän tyyppistä tehtävää ei ole neljässä ministeriössä. Ehdotuksen perusteena on lainvalmisteluosaamisen varmistaminen johdon päätöksenteossa, siiloutumisen estäminen ja organisaation osien välisen yhteistyön parantaminen. Lisäksi raportissa ehdotetaan lainvalmistelijoiden erikoistumista esimerkiksi vaikutusten arviointiin tai perus- ja ihmisoikeuksiin.

Maa- ja metsätalousministeriössä ei ole koordinoivan lainsäädäntöjohtajan tehtävää. Vastuu lainsäädännön laadusta kuuluu kansliapäälliköille ja osastopäälliköille. Lainvalmistelun johtaminen tapahtuu ministeriön linjaorganisaatiossa. Lainsäädäntöjohtajan tehtävän perustamista on ehdotettu useissa valtioneuvoston sisäisissä kehittämishankkeissa ja lain-

säädäntöjohtajan tehtävän perustamisesta on keskusteltu ministeriön virkamiesjohdon johtoryhmässä, eikä tehtävän perustamista ole pidetty tarpeellisena. Ministeriö ei tunnista sitä raportin mukaan esiin tullutta voimakasta kritiikkiä, joka koskee säädösjohtamista. Ministeriö korostaa vaikutusten arvioinnin tekemisessä havaittujen ongelmien liittyvän arviointiin käytettävissä oleviin resursseihin ja näkee tähän liittyvät ratkaisut keskeisinä keinoina tilanteen parantamiseksi.

5) Suurten hankkeiden priorisointi

Raportissa ehdotetaan suurten hankkeiden valmistelun organisointia, valmistelua ja säädösjohtamista yli ministeriörajojen. Tämä tapahtuisi joko komiteavalmisteluna tai yhteisen lainvalmisteluresurssin kautta. Ministeriö kannattaa suurten, useampaa ministeriötä koskevien hankkeiden vahvempaa resursoimista. Komiteatyöskentelyä voitaneen pitää yhtenä hyvänä vaihtoehtona laajoissa yhteiskunnallisesti merkittävissä, laaja-alaisissa säädöshankkeissa. Komiteatyöskentely ei liene kuitenkaan ainoa vaihtoehto. Työryhmätyöskentely on hallinnossa vakiintunut tapa organisoida hallinnonalan rajat ylittävää yhteistyötä ja sidosryhmätyötä. Se tarjoaa joustavan ja kustannustehokkaan mahdollisuuden resurssien toimialojen rajat ylittävään yhteistyöhön. Raportissa ei ole tarkemmin avattu, miten komitealaitosta mahdollisine palkkiojärjestelmineen näissä tapauksissa hyödynnettäisiin tai miten yhteinen lainvalmisteluresurssi toteutettaisiin ja mitä etuja näillä toimenpiteillä olisi verrattuna työryhmätyöskentelyyn. Näitä seikkoja tulisi selvittää tarkemmin, mikäli kehittämisehdotuksen toimeenpanoa jatketaan.

Maa- ja metsätalousministeriön lainvalmistelun erityispiirteet

Ministeriön lainvalmistelun erityispiirteenä on EU-perustaisen lainsäädännön merkittävä osuus. Lainvalmistelun kytkeytyminen EU-päätöksentekoon tuo lainvalmisteluprosessiin ja lainsäädännön sisältöön omat erityispiirteensä, kuten ylikansallisella tasolla määrätty voimaantulo sekä EU-säädöksissä asetetut kansallisen lainsäädännön alaan kuuluvien toimenpiteiden ohjaus ja rajoittaminen. Seuraavassa keskitytään erityisesti vaikutusten arvioinnin erityispiirteisiin.

Säädösvaikutusten arviointeja on eräissä tapauksissa hankittu ulkopuolisilta. Yleensä kyse on ollut merkittävistä lainsäädäntöhankkeista. Lisäksi on hyödynnetty Luonnonvarakeskuksen ja Ruokaviraston tutkimuksia tai pyydetty tuottamaan arviointitietoa. Eräissä tapauksissa, erityisesti hallinnonalan rajat ylittävissä hallitusohjelmaan sisältyvissä hankkeissa, on hyödynnetty VNTEAS- rahoitusta ja saatu tätä kautta varsin laajaa aineistoa arvioinnin pohjaksi. Ulkopuolisen arvioitsijan käyttö kysyy paitsi budjettivaroja myös henkilöresurssia ja asiantuntemusta arvioinnin ohjaamiseen. Oman haasteensa vaikutusarviointien tekemiseen tuo se, että säädöshankkeiden valmisteluun on varattu liian vähän aikaa. Nämä tekijät rajoittavat ulkopuolisten arvioitsijoiden hyödyntämistä.

Ministeriössä ei ole keskitettyä vaikutusarvioinnin tukea. Valmistelija tekee vaikutusarvioinnin pääosin itse ja etsii saatavilla olevat arvioinnin pohjana tarvittavat tiedot eri lähteistä. Vaikutustenarviointi on yksi vaativimmista osioista hallituksen esityksen laatimisessa ja lausuntopalautteessa sitä kritisoidaan usein riittämättömäksi. Kaikkia vaikutuksia on kuitenkin mahdotonta arvioida, koska tarvittavia tietoja ei aina ole valmistelijan saatavilla lausuntovaiheessa. Lausuntoprosessi onkin tärkeä vaihe vaikutuksia koskevan tiedon ja palautteen keräämiseen.

Valmistelijan tukena arvioinnin tekemisessä voivat olla oman organisaation substanssiasiantuntijat ja tarvittaessa myös ulkopuolisia asiantuntijoita. Arviointien tekemisessä hyödynnetään tilanteen mukaan oman hallinnonalan tutkimuslaitosta Luonnonvarakeskusta, Ruokavirastoa ja muuta alaista hallintoa. Myös etujärjestöiltä saa tietoa vaikutustenarvioinnin pohjaksi, mutta tieto on erityyppistä kuin tutkimuslaitokselta tai muilta viranomaisilta saatu tieto. Vaikutusarviointeja on lähetetty työ- ja elinkeinoministeriön vaikutusarvioijille kommentoitavaksi, ja heiltä saatu palaute on ollut hyödyksi. Tällaisen tuen systemaattinen tarjoaminen voisi olla hyvä ajatus. Yleisellä tasolla myös säädösvalmistelun, vaikutustenarvioinnin ja tutkimuksen välistä linkkiä tulisi vahvistaa.

Ministeriössä ei ole käytössä systemaattista menettelyä sen omista esityksistä annettujen Lainsäädännön arviointineuvoston lausuntojen seuraamiseksi, koska niitä on toistaiseksi vähän. Arviointineuvoston ja ministeriön johdon tapaamisissa on kuitenkin toivottu, että arviointineuvostolta saataisiin koottua tietoa havainnoista muun muassa koulutuksen, infotilaisuuksien tai vuosiraportoinnin yhteydessä. Arviointineuvoston lausunnoista on ollut konkreettista hyötyä esityksen jatkovalmistelussa. Esimerkiksi Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamista koskeva esitys oli arviointineuvoston arvioitavana. Arviointineuvosto toi esiin hyödyllistä materiaalia, joka ei ollut valmistelijan tiedossa.

Vaikutusarviointien kenties suurin haaste on sama kuin itse säädösvalmistelussa. Yleensä valmisteluun varataan liian vähän aikaa ja aikatauluun kohdistuu ulkoista painetta. EU-lainsäädäntöön liittyvän vaikutusten arvioinnin osalta koetaan, että tarvittaisiin lisää ohjeistusta ja esimerkkejä. Yleisesti vaikutusten arvioinnin osalta koetaan, että on mahdotonta tehdä vaaditulla aikataululla nykyresursseilla siinä laajuudessa kuin ohjeistus edellyttää. Vaikutusarviointi, etenkin taloudellisten vaikutusten arviointi, voi olla erittäin haastavaa eikä yksittäisellä valmistelijalla välttämättä ole mitään osaamista tällaisten laskelmien tekemiseen. Vaikutukset eivät aina ole mitattavissa, eikä ole mahdollista antaa edes numeerisia arvioita siitä, mitkä ovat esityksen taloudelliset vaikutukset eri toimijoille. Myös yhteiskunnallisten vaikutusten arviointi koetaan vaativaksi, sillä yleisesti konkreettisia vaikutuksia on vähän ja niistä voi esittää vain yleisluonteisen arvion. Monet vaikutustenarvioinnit vaativat myös aiempaa tutkimusta ja tietoa, joiden hankkimiseksi tutkimuslaitoksia on pyydetty aloittamaan tutkimus jo vuosia aiemmin. Tämä koskee erityisesti luonnontieteellisiä ilmiöitä, joihin ministeriön hallinnonalalla on vahva kytkentä. Hyvän vaikutustenarvioinnin hankkiminen vaatii näin myös ennakkointikykyä.

Erityisen haasteellisena koetaan EU- sääntelystä johdettavien vaikutusten arviointi tilanteissa, joissa sääntelyn osalta keskustelu edelleen käynnissä EU-tasolla. EU:n maatalouslainsäädännön osalta vaikutusarvioinnin tekee myös haasteelliseksi säädösten vaikuttavuuden arviointivelvoitteet. Esimerkiksi maatalousyrittäjien päätöksiin vaikuttavat sekä politiikka että markkinoilla ja muussa yhteiskunnassa esiintyvät ilmiöt. On usein jossain määrin vaikeaa tehdä eroa, mikä erityisesti vaikuttaa havaittuun kehitykseen. Säädösvalmistelun aikataulut ovat myös usein tiukkoja ja tukijärjestelmä on saatava toimimaan, jotta EU-rahoitus saadaan tuloutettua. Arviot joudutaan tekemään usein englanninkielisten tekstien pohjalta. Laajoja tietojärjestelmämuutoksia, kokonaan uusia tietojärjestelmiä tai muita järjestelmiä vaativat EU-politiikat ovat tältä osin erittäin haastavia arvioida. Tuen saajien valintoja ei myöskään voida ennakoida, vaan ne selviävät vasta haun loputtua ja säädökset on annettava hyvissä ajoin ennen tätä.

Ministeriön lainvalmistelijat osallistuvat aktiivisesti valtioneuvoston tasolla järjestettyyn vaikutustenarviointikoulutukseen ja erilaisiin ministeriön lainvalmistelutilannetta koskeviin kyselyihin. Ministeriö järjestää esimerkiksi tämä syksynä lainvalmistelijoilleen vaikutusten arviointikoulutusta, jonka keskiössä ovat taloudelliset vaikutukset. Kouluttajat tulevat Lainsäädännön arviointineuvostosta, valtiovarainministeriöstä, työ- ja elinkeinoministeriöstä sekä maa- ja metsätalousministeriöstä. Kuten edellä on todettu, vaikutusten arviointiohjeiden uudistaminen sekä resurssien lisääminen ministeriöiden lainvalmistelutyöhön ja vaikutusten arviointiin ovat osaamisen kehittämisen ohella tärkeimmät toimenpiteet vaikutustenarvioinnin ja tietoon perustuvan päätöksenteon edistämiseksi.

Helsingissä 25 päivänä elokuuta 2020

Kansliapäällikkö

Jaana Husu-Kallio

Lainsäädäntöneuvos

Susanna Paakkola

